

ที่ พร 0037.4/ ว 2896

ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ พร 54000

๓ สิงหาคม 2553

เรื่อง โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว”

เรียน นายอम่าอยวังชัย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือการส่งเสริมการปักครองห้องถิน ที่ มท 0808.2/ว 1305 ลงวันที่ 9 มกราคม 2553

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปักครองห้องถินว่า มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ได้จัดทำโครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืน “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว” เพื่อไปปฏิบัติงานในห้องถินทุรกันดาร โดยขณะนี้ยังขาดงบประมาณอีก 20 ล้านบาท ก็จะสามารถผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 20 คน ได้ โดยการส่งเสริมการปักครองห้องถินเห็นว่าโครงการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่อยู่ในห้องถินห่างไกล หากองค์กรปักครองส่วนห้องถินมีความประสงค์จะตั้งงบประมาณอุดหนุนโครงการดังลักษณะให้ประสานกับมูลนิธิโรคหัวใจได้โดยตรงและให้พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 74 ลงวันที่ 8 มกราคม 2553 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอम่าอยวังชัยให้แจ้งองค์กรปักครองส่วนห้องถินในพื้นที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายเตรียม คำกิริรัตน์ (นาย)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด เพชรบูรณ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานส่งเสริมการปักครองห้องถินจังหวัดเพชรบูรณ์
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร 0-5453-4119, 0-5453-4504-5 ต่อ 13

กมท

ที่ นท ๐๘๐๘.๒/ ว ๑๓๐๕

๕๙.๔.๒๕๕๓ ส่งเสริมการปักครองท้องถิ่นจังหวัดฯ	๒๖๐
เลขที่.....	วันที่..... ๑๔ ก.ค. ๒๕๕๓
เวลา.....	๑๕

กรมส่งเสริมการปักครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว”

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ได้จัดทำโครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว” เพื่อไปปฏิบัติงานในท้องถิ่นทุรกันดาร โดยขณะนี้ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจาก ท่านผู้หญิง ทศนาวลัย ศรีสังเคราะห์ จำนวน ๒๐ ล้านบาท และจากการตรวจสอบสุข โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จำนวน ๒๐ ล้านบาท ยังขาดงบประมาณอีก ๒๐ ล้านบาท ก็จะสามารถผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว จำนวน ๓ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน ได้ จึงขอความอนุเคราะห์พิจารณาสนับสนุนเงินงบประมาณ เพื่อสมทบโครงการดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามลิ้งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปักครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ได้จัดทำ โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว” เพื่อไปปฏิบัติงานในท้องถิ่น ทุรกันดาร ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นทราบ และหากมีความประสงค์จะ ตั้งงบประมาณอุดหนุนโครงการดังกล่าวก็ให้ประสานกับมูลนิธิเด็กโรคหัวใจได้โดยตรง และให้ พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ นท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งองค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ สถาพันธ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปักครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๔๔-๕๐๔๙, ๐-๒๒๔๔-๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๖

โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๔๘๗๒

โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทกินถín "แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว"

1. หลักการและเหตุผล

บริการปฐมภูมิ มีความสำคัญ ได้รับความสนใจจากหลายฝ่าย และมีการพิสูจน์ด้วยหลักฐานทางวิชาการ แล้วว่า การมีบริการปฐมภูมิที่เข้มแข็งจะก่อให้เกิดระบบสุขภาพของประเทศที่แข็งแรงและส่งผลให้เกิดการให้บริการที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนทำให้สุขภาพของประชาชนดีขึ้น ลดการรักษาพยาบาลที่ไม่จำเป็นลง และทำให้ประชาชนไม่ต้องประสบภาวะล้มเหลวจากการเจ็บป่วย ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพโดยรวมของประเทศ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความเสมอภาคในระบบสุขภาพ จากการกระจายทรัพยากรที่เหมาะสมมากขึ้น และผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็นได้มากขึ้น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ของประเทศนั้นๆ อีกด้วย¹ รายงานประจำปีฉบับปี 2552 องค์การอนามัยโลก เสนอให้ประเทศไทยหันมาใช้ 4 ทิศทางหลัก เชิงนโยบายที่สะท้อนหลักการของการสาธารณสุขมูลฐาน เป็นเครื่องชี้นำการสร้างระบบสุขภาพและการตัดสินใจในการพัฒนาสาธารณสุข ได้แก่ หลักความครอบคลุมของบริการ หลักการจัดบริการที่มุ่งเน้น ประชาชนเป็นศูนย์กลาง หลักนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และหลักการภาวะผู้นำ โดยแนวคิดทั้งหมดนี้ แปลงสู่การปฏิบัติผ่านบริการปฐมภูมิ² ซึ่งเป็นส่วนของระบบบริการที่ดำเนินงานโดยใช้องค์ความรู้เวชศาสตร์ครอบครัวเป็นหลัก

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เป็นแพทย์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการที่ฟื้นฟู康復 แก่บุคคล ทุกคนที่มาใช้บริการ คุ้มครองสุขภาพ บนระดับบุคคล ไม่รับบทของครอบครัวและชุมชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ เวชศาสตร์ครอบครัวยังเป็นแนวคิดที่สืบทอดและด้วยคุณภาพที่ดีของบริการปฐมภูมิ จากการศึกษาของcarin และเคลโล พบว่าแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวมีคะแนนด้านการคุ้มครองสูงเมื่อเทียบกับแพทย์ทั่วไปและแพทย์ประจำบ้าน³ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเข้มแข็งให้ระบบบริการปฐมภูมิของประเทศไทย

แม้ว่าปัจจุบันมีโครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนการผลิตแพทย์เพิ่ม เช่น โครงการผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อ ชาวชนบท และมีกลุ่มที่ในการผลิตแพทย์เพื่อให้กลับไปปฏิบัติงานในชนบทหรือบ้านเกิดของตนเอง แต่ พบว่ามีแพทย์จำนวนน้อยที่เข้ามาศึกษาต่อในด้านเวชศาสตร์ครอบครัว ในปี 2542 มีเพียง 216 คนจาก

¹ Starfield B., Shi L. & Macinko J. Contribution of primary care to health systems and health. *Milbank Q.* 2005; 83(3): 457-502.

² World Health Organization. *World Health Report 2008: Primary Health Care Now More Than Ever*. Geneva: WHO; 2008.

³ Jaturapatporn D. & Dellow A. Does Family Medicine training in Thailand affect patient satisfaction with primary care doctors? *BMC Family Practice*. 2007; 8: 14-20.

⁴ Williams R., Henley E., Prucksaritanond S. & Aramrattana A. Family Practice in Thailand: Will It Work? *The Journal of the American Board of Family Medicine*. 2002; 73-76.

แพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาสตรค์ครอบครัวเพียง 16 คนจากโครงการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านทั้งหมด 138 คน ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดมาตรฐานการจัดบริการปฐมภูมิให้แพทย์ดูแลประชาชนในอัตราส่วน 1:10,000 ซึ่งหากคำนวณจากสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร 1:10,000 ควรมีแพทย์สาขาวิชาสตรค์ครอบครัวนี้ถึง 6,400 คน แต่จำนวนแพทย์ที่เลือกเรียนต่อสาขานี้กลับลดลงมาก ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงพยาบาลซึ่งอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกล ปัญหาการขาดแคลนแพทย์สาขานี้ยังจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในปี 2552 กระทรวงสาธารณสุข ราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตรค์ครอบครัวแห่งประเทศไทย และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้มีความร่วมมือกันและริเริ่มนับร่องโครงการแพทย์ปฏิบัติงานเพื่อการสอบวุฒินิตราสาขาเวชศาสตรค์ครอบครัว โดยมีโรงพยาบาลชุมชนเป็นสถานปฏิบัติงาน(สถาบันสมนบท) และร่วมผลิตกับสถาบันหลักที่สนับสนุนทางวิชาการ แพทย์ผู้เรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานที่ปฏิบัติงาน(สถาบันสมนบท) โดยไม่ต้องลาศึกษา ภายใต้อาชารย์แพทย์(พี่เลี้ยง)ที่เขียวชาญด้านเวชศาสตรค์ครอบครัวเป็นผู้คุ้มครองปี 2552 มีแพทย์เข้าร่วมโครงการนี้จำนวนเพียง 13 คน ซึ่งยังถ้ากว่าเป้าหมายของโครงการมาก

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาการดำเนินงานผลิตแพทย์เวชศาสตรค์ครอบครัวซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาบริการปฐมภูมิของประเทศไทย เพื่อให้บรรลุถึงคุณภาพ มาตรฐานของบริการระดับปฐมภูมิ และความเข้มแข็งของระบบสุขภาพของประเทศไทย ส่งผลให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในชนบทห่างไกลบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างเป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการมีสุขภาพที่ดีและคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นของประชาชน เพื่อให้เกิดทุนทางสังคมและทุนมนุษย์ที่จะได้ร่วมกันในการพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ โดยรวมด่อไปในอนาคตกันไปด้วย

แนวคิดในเรื่องของการพัฒนาชนบทโดยทำให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วถึงอย่างเป็นธรรม เป็นแนวคิดซึ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงมีพระราชดำริและได้แสดงให้เห็นเมื่อที่ประจักษ์แก่ประชาชนโลกในทางปฏิบัติ โดยได้ทรงมีพระราชบัญญัติคุณอย่างใหญ่หลวงต่อประชาชนชาวไทยในการเด็ดขาดที่ดำเนินพร้อมด้วยคณะกรรมการแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการนำบัคทุกข์บารุงสุขให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ในถิ่นทุรกันดารซึ่งพระองค์ได้ทรงปฏิบัติตามโดยตลอดพระชนม์ชีพ แนวคิดและพระจริยวัตถุอันงดงามดังกล่าวได้ถูกสืบทอดมาอย่างพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงราชวิถีราชนครินทร์ ได้ทรงงานต่อปัจจุบันของพระองค์ท่านโดยทรงปฏิบัติเช่นเดียวกันกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จนได้รับการเหตุคุณจากประชาชนชาวไทยว่าพระองค์เป็น สมเด็จเจ้าฟ้าสาธารณสุขของประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข ราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตรค์ครอบครัวแห่งประเทศไทย และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รัฐสีกษากาชีวิทยาในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงราชวิถีราชนครินทร์ ที่พระองค์ได้ทรงมีต่อประชาชนและประเทศไทย และต้องการที่จะสืบทอดปัจจุบันของ

พระองค์ท่านหัวส่องพระองค์ในการพัฒนาบริการสุขภาพมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมอย่างเป็นธรรม โดยการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวสู่ชนบทที่ห่างไกลถวายเป็นพระราชกุศล

2. วัตถุประสงค์ เพื่อ

1. สนับสนุนการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบทห่างไกล
2. สนับสนุนให้เกิดการร่วมรักษามาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้สามารถปฏิบัติและคงอยู่ในระบบบริการปฐมภูมิได้อย่างยาวนาน และเป็นฐานหลักที่จะให้มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้นำเสนอระบบได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
3. สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพบริการ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคบริการสุขภาพ ภาคการการศึกษา และ ภาคการจัดสรรงบประมาณด้านการบริการสุขภาพ
4. ให้เกิดการพัฒนาความรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของ การมีและการใช้บริการปฐมภูมิรวมถึงเข้าใจบทบาทของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เพิ่มประสิทธิภาพและการทำประโยชน์ของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวต่อการพัฒนาสุขภาพของ ประชาชน

3. เป้าหมาย

ผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อไปปฏิบัติงานในพื้นที่ทุรกันดาร จำนวน 3 รุ่น (1 รุ่นใช้ระยะเวลาเรียน 3 ปี) รุ่นละ 20 คน รวม 60 คน

4. พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

โรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดาร ที่ได้รับการพิจารณาให้แพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับ อนุมัติบรรดาษฎร์ครอบครัวไปปฏิบัติงานชุดใหญ่ตามโครงการนี้ ซึ่งกำหนดจากคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นโรงพยาบาลชุมชนในอำเภอที่เป็นพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 2 และระดับ 1 ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข และกำหนดให้พื้นที่ทุรกันดารระดับ 2 เป็นลำดับความสำคัญแรก

5. การดำเนินงาน

การดำเนินงานยึดแนวคิดการร่วมรักษามาตรการทางการแพทย์โดยการบูรณาการแนวตั้ง (Vertical integration) ซึ่งประกอบด้วย การสรรหาและการคัดเลือก การผลิต และการร่วมรักษา โดยทุกกระบวนการ จะต้องมีเป้าหมายเดียวกัน คือเพื่อให้มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่มีจิตวิญญาณ มีความรู้ ทักษะ ที่จะ

ให้บริการในระดับปฐมภูมิแก่ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทที่ขาดแคลนแพทย์ และสามารถก่อให้เกิดการรำรงรักษาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวได้อย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังนี้

5.1 จัดตั้งสำนักงานโครงการ ให้มีบุคลากรปฏิบัติงานประจำ โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการ ประสานงาน จัดหาทุน ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนติดตาม กำกับ และประเมินการดำเนินงาน โครงการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การอำนวยและดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินโครงการที่มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.2 ดำเนินการสร้างและรักษาศักยภาพบุคลากร

5.2.1 คุณสมบัติของแพทย์ที่จะเข้าร่วมโครงการ มีดังนี้

- (1) เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต และผ่านการเพิ่มพูนทักษะอย่างน้อย 1 ปี
- (2) เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับหนังสืออนุมัติบัตร หรือ วุฒิบัตรฯ ผู้เชี่ยวชาญสาขาใดๆ ก็ได้
- (3) สามารถปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ที่ราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทยรับรองให้เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน (สถานบันสนทน) ตลอดระยะเวลา 3 ปี
- (4) ต้องปฏิบัติงานชดใช้ทุนในโรงพยาบาลชุมชน ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายของโครงการ หลังจากที่สำเร็จจากการฝึกอบรมและได้รับวุฒิบัตรสาขาเวชศาสตร์ครอบครัว เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี
- (5) เป็นผู้อุทิศตนให้ทางราชการ
- (6) เป็นผู้ที่มีเจตนาดีในการปฏิบัติงานตามหลักการของเวชศาสตร์ครอบครัว
- (7) ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัด ให้เข้าร่วมโครงการ

5.2.2 กำหนดแนวทาง ขั้นตอนการสร้างและรักษาศักยภาพบุคลากร

5.2.3 การประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แพทย์ที่เข้าร่วมโครงการ จัดทำสัญญาการเข้าร่วมโครงการ และได้รับการศึกษาฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด

5.3 หลักสูตรและระบบการฝึกอบรม

หลักสูตร ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวทางของราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทย โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรฯ สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัว ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2548 หรือตามที่ราชวิทยาลัยฯ ประกาศฉบับแก้ไขต่อไป และตามโครงการการปฏิบัติงานเพื่อการสอนวุฒิบัตรฯ สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว (In-service training) โดยแพทย์ที่เข้าร่วมโครงการฯ ปฏิบัติงานและฝึกอบรมในสถานที่ปฏิบัติงาน(สถานบันสนทน)ที่ได้รับการรับรองจากราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวฯ ภายใต้การดูแลด้านวิชาการจากสถาบันฝึกอบรมหลัก ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 3 ปี โดยไม่ต้องลาศึกษา

ระบบการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฯ ทั้งนี้ 医師ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้พร้อมในการปฏิบัติงานเวชศาสตร์ครอบครัว และฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เป็นต้นแบบด้านเวชศาสตร์ครอบครัวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมี

ระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ระหว่างสถาบันฝึกอบรมที่สนับสนุนทางวิชาการ กับสถานที่ปฏิบัติงาน(สถาบันสมทบ)ด้วย

5.4 การสนับสนุนทุนฝึกอบรม

(1) สนับสนุนเป็นทุนฝึกอบรมสำหรับแพทย์ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ รวมทั้งการศึกษาวิจัยด้านเวชศาสตร์ครอบครัว หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ปีที่หนึ่ง ไม่เกินรายละ 120,000 บาท
- ปีที่สอง ไม่เกินรายละ 240,000 บาท
- ปีที่สาม ไม่เกินรายละ 360,000 บาท

(2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่ต้นแบบด้านเวชศาสตร์ครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โดยแพทย์ที่เข้าร่วมโครงการ ยังคงได้รับประโยชน์ด้านสิทธิของระเบียงข้าราชการ

5.5 การ darmรักษาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

5.5.1 ส่งเสริม บทบาท ความก้าวหน้าในสายวิชาชีพ และระบบค่าตอบแทน ของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ใกล้เคียงกับแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่น โดยกระทรวงสาธารณสุข

5.5.2 การศึกษาต่อเนื่อง โดยราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดระบบสนับสนุนให้มีการศึกษา/ฝึกอบรมและพัฒนาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เช่น มีการจัดการศึกษา/ฝึกอบรมทางไกลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (Distance Education through Modern Information Technology) พัฒนาโปรแกรมการศึกษา/ฝึกอบรมต่อเนื่องโดยให้แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวมีส่วนร่วมในการออกแบบโปรแกรมการศึกษา/ฝึกอบรม รวมถึงการจัดให้มีหลักสูตรการศึกษา/ฝึกอบรม หลังปริญญาในมหาวิทยาลัยผ่านระบบการศึกษา/ฝึกอบรมทางไกล ให้เรียนที่สถานที่ทำงานของตนเอง โดยผู้เรียนไม่ต้องเดินทางมาเรียน

5.5.3 ด้านสังคม กระตุ้นและสนับสนุนให้แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว มีเกียรติ ศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับ และสนับสนุนการพัฒนาบทบาทของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

5.6 การพัฒนาอาจารย์แพทย์และสถาบันฝึกอบรม

5.6.1 โครงการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาสถาบันฝึกอบรมและอาจารย์(พี่เลี้ยง)แพทย์สาขาเวชศาสตร์ครอบครัวทั้งสถาบันหลักที่สนับสนุนทางวิชาการ และสถานที่ปฏิบัติงาน(สถาบันสมทบ)ในโครงการให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตามมาตรฐานของแพทยสภาและราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทย

5.6.2 สถาบันหลักที่สนับสนุนทางวิชาการและสถานที่ปฏิบัติงาน(สถาบันสมทบ)ที่เข้าร่วมโครงการ จะได้รับงบดำเนินการ และทุนสนับสนุนการวิจัยสำหรับอาจารย์แพทย์ จากกองทุนของโครงการฯ

5.6.3 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนทาง ไกล ระหว่างสถาบันหลักที่สนับสนุนทางวิชาการ และสถานที่ปฏิบัติงาน(สถาบันสมทบ)เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งระบบการศึกษาทาง ไกลเพื่อการการศึกษา/ฝึกอบรมต่อเนื่องของแพทย์ที่เข้าร่วมโครงการในระหว่าง-หลังการขาดใช้ทุนในพื้นที่เป้าหมายโครงการ

6. งบประมาณ เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนต่างๆ โดยนำมาจัดดังเป็นกองทุนสำหรับโครงการนี้ โดยมีทุนดังด้านในปีแรก ดังนี้

6.1 เงินสวัสดิุสุขของโครงการ จากทุนการศึกษาเดิมๆ และ ทุนการศึกษา กว. จำนวน 20,000,000 บาท

6.2 งบกองทุนพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 20,400,000 บาท

6.3 ขอสนับสนุนจากมูลนิธิทุนท่านท้าวมหาพรหม โรงพยาบาลรัตนโกสินทร์ จำนวน 20,000,000 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 60,400,000 บาท (หากถินล้านตีแผ่นบาทถ้วน)

โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ รายละเอียดตามภาคผนวก 2

7. ระยะเวลาดำเนินโครงการ ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี เดือนธันวาคม 2552 – พฤษภาคม 2558 โดย มีกิจกรรมและระยะเวลาดำเนินโครงการภาคผนวก 3

8. เงื่อนไขสัญญาและการขาดใช้ทุน

8.1. 医师ที่จะเข้าร่วมโครงการแพทย์ชนบทคืนถึง “แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว” จะต้องผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องทำสัญญาการรับทุน กับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ว่าเมื่อผ่านการฝึกอบรมในสถาบันสมทบ(สถานปฏิบัติงาน) ในโครงการครบ 3 ปีแล้ว จะต้องไปชดใช้ทุนในพื้นที่เป้าหมายโครงการที่กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี หากไม่ทำตามสัญญา 医师ที่เข้าร่วมโครงการจะต้องชำระค่าปรับโดยคืนเงินทุนฝึกอบรมที่ได้รับขณะเข้าร่วมโครงการพร้อมดอกเบี้ย นับดังต่อไปนิดสัญญา

8.2 ดำเนินการจัดทำสัญญาเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มสัญญาที่กำหนด

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 เพิ่มจำนวนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ในการดูแลสุขภาพประชาชนในระดับปฐมภูมิโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล

9.2 มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้บริการแก่ประชาชนในชนบทโดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

9.2.1 สามารถให้การดูแลแบบองค์รวมที่ผสมผสานมิติทางด้านสังคมและจิตใจเข้าไปในบริการทางการแพทย์

9.2.2 สามารถดูแลสุขภาพเชิงรุกแก่กลุ่มประชากร เน้นการสร้างเสริมสุขภาพ

9.2.3 มีทักษะในการให้บริการที่หน่วยบริการปฐมภูมิ

9.2.4 สามารถให้บริการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รวมทั้งการพื้นฟูสมรรถภาพ โดยเลือกใช้เทคโนโลยีย่างเหมาะสม

9.3 จะมีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวในระบบบริการปฐมภูมิ และเป็นฐานหลักที่จะให้มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้นำเสนอระบบได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

9.4 ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและระบบบริการปฐมภูมิที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาสุขภาพของครอบครัวและชุมชน

(นายแพทย์นิวัฒน์ จิ้งจ้วด)

ผู้จัดการอาชูโสกงทุนพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ

(นายแพทย์สมควร หาญพัฒน์ชัย)

ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

(นายแพทย์วีระวัฒน์ พันธุ์ครุฑ)

รองเลขานุการ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประธานราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวฯ

(นายแพทย์บุญชัย ชัยภูมิ)

ผู้แทนของโครงการ

ผู้แทนของโครงการ

(นายแพทย์พิจิตร์ วรเชษฐ์)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผู้อนุมัติโครงการ

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญชูปัน พงษ์พาณิช)

ประธานคณะกรรมการอำนวยการ โครงการฯ

ภาคผนวก 1
พื้นที่เป้าหมายโครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น "แพทย์เวชศาสตร์ครองครัว"

จังหวัด	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 2	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 1
เชียงใหม่	รพช.แม่เจ่น รพช.อนก่ออ แและรพช.เวียงแหง	รพช.แม่อาย, รพช.ดอยเต่า และรพช.วัดขันทร์เฉลิม พระเกียรติ
ลำปูน	รพช.ทุ่งหัวช้าง	รพช.สี
ลำปาง		รพช.เมืองปาน, และรพช.วังเหนือ
น่าน	รพช.บ้านหลวง รพช.นาหมื่น รพช.น้อกเลือ รพช.สองแคน และรพช.เฉลิมพระเกียรติ	รพช.เมืองน่าน, รพช.นาน้อย, รพช.สันติสุขและรพช.ทุ่ง ช้าง
พะเยา	รพช.เชียงม่วน	รพช.ปง
เชียงราย	รพช.เวียงแก่น และรพช.เมืองพǎหลวง	รพช.ขุนคาด และรพช.เชียงของ
แม่ฮ่องสอน	รพช.ชุมยາວ รพช.ปาย รพช.เมืองสะเรียง รพช. เมืองน้อຍ รพช.สามเมย และรพช.ปางมะด้า	
แม่ร'		รพช.วังชิณ
อุดรติดถ้ำ	รพช.บ้านโคก	รพช.นำป่าด และรพช.ฟากท่า
ตาก	รพช.เมืองตาก รพช.ท่าสองยาง รพช.พบพระ ^๑ และรพช.อุ่มผาง	
พิษณุโลก	รพช.ชาติธรรมการ	รพช.นครไหยา
เพชรบูรณ์	รพช.นำหน้าว	รพช.วังโprobe และรพช.เขาก้อ
นครสวรรค์		รพช.เม่ววงศ์
อุทัยธานี		รพช.หัวใจด
กำแพงเพชร		รพช.ปางศิลาทอง และรพช.บึงสามัคคี
กาญจนบุรี	รพช.สังขละบุรี	รพช.สมเด็จพระปิยมหาราช รพช.ทองกาญจน์ รพช. สถานพระบารมี และรพช.ศุกร์ศรีสวัสดิ์
ราชบุรี		รพช.สวนผึ้ง
ตราด	รพช.เกาะกุ้ง	รพช.บ่อໄไร' และ รพช.เกาะช้าง
สระแก้ว	รพช.ตากะยะ	รพช.คลองหาด
ฉะเชิงเทรา		รพช.ท่าตะเกียบ
อุตรธานี	รพช.นาฎึง	รพช.ทุ่งผ่น รพช.น้ำโสม รพช.สร้างคอม และรพช. พิบูลย์รักษ์
เลย	รพช.นาแห้ว	รพช.ปากน้ำ รพช.ท่าลี่ รพช.ด่านซ้าย รพช.ภูหลวง และรพช.พacha
หนองบัวลำภู		รพช.สุวรรณภูมา

จังหวัด	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 2	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 1
หนองคาย	รพช.สังคม รพช.เชก้า รพช.บึงโขงหลง และ รพช.บุ่งคត้า	รพช.ศรีวิไถ
มหาสารคาม		รพช.นาคูน และรพช.ยางตีตุ่ราช
ร้อยเอ็ด		รพช.เมยวดี
กาฬสินธุ์		รพช.เขา Wang รพช.คำม่วง รพช.ท่ากันโภ และรพช.หนองคุ่งศรี
นครพนม	รพช.นาหม	รพช.ป่าปาก รพช.บ้านแพง รพช.นาแยก รพช.ศรี สังคราม และรพช.นาหัวร้า
สกลนคร		รพช.นิคมน้ำอูน รพช.ส่องดาว และ รพช.โพธินา แก้ว
มุกดาหาร		รพช.ดอนคาด รพช.คงหลวง รพช.คำชาชี และรพช.หนองสูง
ศรีสะเกษ	รพช.ภูสิงห์	รพช.ยางชุมน้อย รพช.ปรางค์กู่ รพช.บึงบูรพ์ รพช.หัวหันหัน รพช.โนนคูณ รพช.ศรีวัฒน์ รพช.น้ำเกลี้ยง รพช.เมืองจันทร์ และรพช.บันยูลักษ์
อุบลราชธานี	รพช.น้ำจะหลวย	รพช.น้ำยืน รพช.บุณฑริก รพช.โพธិไทย และ รพช.สิรินธร
ปัตตานี		รพช.ไทรเจริญ
อัมnatraชานี		รพช.ชานุนาน รพช.ปัตุนราชวงศ์ รพช.พนา รพช.เสนาณิค และรพช.หัวตะพาบ
นครราชสีมา		รพช.เมืองยาง และรพช.ล้าภัมเมนซับ
บุรีรัมย์		รพช.ละหารทรั� รพช.บ้านกรวด รพช.โนนดินแดง
สุรินทร์		รพช.กานเชิง รพช.บัวเชด และรพช.พนมดงรัก
ชัยภูมิ		รพช.ก้อนสาร และรพช.ภักดีชุมพล
นครศรีธรรมราช		รพช.พิปูน รพช.บางขัน และรพช.ถ้าพรียรา
สุราษฎร์ธานี		รพช.กาฬพัวงศ์ รพช.ศรีรัตนนิค รพช.พนม รพช.ชัยบุรี และรพช.วิภาวดี
ชุมพร		รพช.พระโอะ
ระนอง		รพช.ละอุ่น และรพช.สุขสำราญ
กรุงศรีฯ	รพช.เกาะลันตา	รพช.ล้าหัน
พังงา	รพช.เกาะยาว	รพช.คุระบุรี
สงขลา	รพช.สะบ้าย้อย	รพช.ยะนະ รพช.หาดใหญ่ และรพช.กระเตียนธุรี
พัทลุง	รพช.กองทราย	รพช.ปากพูน รพช.ศรีนรรพดิ รพช.บ้านอน และ

จังหวัด :	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 2	โรงพยาบาลพื้นที่ทุรกันดาร ระดับ 1	
		รพช.บางแก้ว	
ครัง		รพช.รัมภู	
สัญลักษณ์		รพช.คุนโดยน รพช.คุณกานาหลง รพช.ท่าแพร รพช. ละงู และรพช.ทุ่งหว้า	
ปัตตานี	รพช.โคกโพธิ์, รพช.หนองจิก} รพช.ปะนาحر, รพช.มาขอล, รพช.ทุ่งยางเดง, รพช.ไม้เนินกัน, รพช.ยะหริ่ง, รพช.ยะรัง, รพช.เมืองตาน, รพช. สามบุรี, และรพช.กะพ้อ		
ยะลา	รพช.บันนังสตา รพช.ราโต รพช.รามัน รพช. ยะหา และรพช.กานบัง		
นราธิวาส	รพช.คาดใหญ่ รพช.นาเจาะ รพช.ยะแยะ รพช.รือ เสาะรพช.ศรีสัคร รพช.แม่วิ่ง รพช.อุคิรินรพช. อุ ไหงปาดี รพช.ยะมะนะ และรพช.เจาะ ไอร้อง		

ที่มา สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

ภาคผนวก 2

ประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการ (ต่อ 1 รุ่นระยะ 3 ปี)

โครงการให้ทุนแพทย์ชนบทคืนถิ่น "แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว"

รายการ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
1. สร้างสมรรถนะให้พร้อม/ขับเคลื่อนจังหวัดในการทำงานชนบท				
1.1 ฝึกงานในพื้นที่ด้านแบบในประเทศไทย	2,000,000	-	2,000,000	4,000,000
1.2 ฝึกงานในพื้นที่ด้านแบบในต่างประเทศ 2 ครั้ง		4,500,000	4,500,000	9,000,000
2. สนับสนุนการพัฒนาระบบการเรียนการสอนของโครงการฯเพื่อคุณภาพในภาพรวม	2,000,000	2,000,000	2,000,000	6,000,000
3. สนับสนุนการศึกษาของแพทย์ - ปี 1 คนละไม่เกิน 120,000 บาท/ปี - ปี 2 คนละไม่เกิน 240,000 บาท/ปี - ปี 3 คนละไม่เกิน 360,000 บาท/ปี	2,400,000	4,800,000	7,200,000	14,400,000
4. สนับสนุนสถานที่ก่ออบรมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการ (100,000 บาท/แห่ง/ปี)	2,000,000	2,000,000	2,000,000	6,000,000
5. บริหารจัดการโครงการ - ค่าตอบแทนผู้ประสานงาน/ ประชาสัมพันธ์/กำกับติดตาม/KM& Empowerment Evaluation	220,000	390,000	390,000	1,000,000
	6,000,000	12,000,000	12,000,000	30,000,000

หมายเหตุ

1. การดำรงรักษาบุคลากรหลังจบการศึกษา จะมีการจัดทำกิจกรรมและประมาณการค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมภายหลังแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวจบการศึกษาในปี 2556 เป็นต้นไป โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณในกองทุนตามโครงการนี้ต่อไป

2. ค่าใช้จ่ายเดื่อกิจกรรมสามารถถ้วนเฉลี่ยกันได้

3 USEFUL

“ຂ្រុមប្រែកប្រើប្រាស់សាខាទំនាក់រឿងអាមេរិក” ធ្វើឈើងនាយកដែលបានឱ្យបានការងារជាបន្ទាល់ខ្លួន

คิจกรรม	2552		2553								2554		2555		2556		
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	
1. จัดตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ	X																
2. ประชุมคณะกรรมการ		X															
3. คณะกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น		X															
4. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น			X														
5. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7. ประชุมผู้นำชุมชน แหล่งเรียนรู้ ชุมชนท้องถิ่น					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
8. ลงนามความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ						X											
9. รับต้อนครูและกิจลือผู้รับอนุกรรมการศึกษานุรุ่น 1							X	X									
10. ประชุมพัฒนาและบำรุงรักษาหมู่บ้านท้องถิ่นที่ศูนย์ฯ								X	X								
11. ปฏิการศึกษาสำหรับผู้นำชุมชนท้องถิ่น 1									X								
12. จัดซื้อกิจกรรมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น										X							
13. ดำเนินโครงการประเมินผลเบื้องต้น											X	X	X	X	X	X	
14. การเฝ้าระวังอาชญากรรมและการติดตามกิจกรรมทางศาสนา												X	X	X	X	X	
15. จัดอบรมพัฒนาศักยภาพและการติดตามกิจกรรมทางศาสนา													X				
16. การติดตามกิจกรรมทางศาสนาท้องถิ่นทั่วไป														X			